

ÜLÉSEZETT AZ MFTT ORSZÁGOS VÁLASZTMÁNYA

Az Alapszabály előírásainak megfelelően minden évben kétszer tart ülést az Országos Választmány. Tavasszal elsősorban a Közgyűlés előkészítése a feladata, míg év végén az előzetes értékelés és a napi egyeztetésen túl általában két témában kell dönteni, ez azonban a 2007. évi tisztújításra tekintettel most kiegészült még egy jelentős döntéssel. Az ülésre 2006. december 12-én az 50. éves Emlékülés előtt került sor, az MTA Nagytermében. Mivel jelentős eseményhez kapcsolódóan került sor az ülésre, így igen nagy számban jelentek meg az OV tagjai és sok vendég is volt.

A dr. Klinghammer István alelnök úr vezette ülés napirend előtt Apagyai Géza, a Társaság elhunyt elnöke emlékének egy perces néma felállással tisztelgett. Első napirendi pontként egy rövid főtitkári beszámoló hangzott el az év eseményeiről, valamint a Társaság anyagi helyzetéről. Az év egyik legkiemelkedőbb eseményeként értékelte a főtitkár, hogy most kezdte meg két tagtársunk – dr. Márkus Béla és Osskó András urak – a FIG bizottsági elnöki munkáját.

Tájékoztatót kaptak a Tagtársak az Emlékkönyv megjelenéséről és a lappal együtt történő szétküldéséről. A megyei csoportok vezetői felkérést kaptak a vidéki nyugdíjas – lapjuttatásban nem részesülő – tagok összeírására és hozzájuk a könyv eljuttatásában történő közreműködésre. A főtitkár köszönetet mondott a könyv szerkesztésében, megírásában közreműködőknek, név szerint kiemelve, Zsámboki Sándor és Szabó Béla urakat, a nyomtatást végző – és szintén kiváló munkát végző – HM Térképészeti Kht. munkatársait, élükön Buga László igazgató úrral. Megköszönte továbbá a könyv megjelenését jelentős számú példány megrendelésével lehetővé tevő hivataloknak, gazdálkodó szervezeteknek támogatásukat.

Tájékoztató hangzott el a 2007. év két legjelentősebb eseményéről, a Gödöllőn megrendezendő Vándorgyűlés előkészületeiről, továbbá a közgyűlés előkészítéséről, mely tisztújító közgyűlés lesz. Fontos, hogy a közgyűlést megelőzően tisztújítást kell tartani a vidéki csoportoknál, valamint a szakosztályoknál is.

A Vándorgyűléssel kapcsolatban hozzászólt Tóth Sándor úr, az FVM Földügyi és Térinformatikai Főosztály vezető-helyettese, aki felkérte a Társaságot, hogy a Vándorgyűlés központi témája az állami földméréskataszter 150 éves jubileuma legyen, és történjen

együttal megemlékezés e jeles eseményről is. Az IB megelőzően támogatta a kezdeményezést.

A főtitkári beszámolót követően került sor a 2007. évi Lázár deák emlékérmek odaítélésére. Az IB javaslatára – az 50 éves jubileumra tekintettel – az OV a 2007. évben két emlékérem kiadásáról döntött, mely átadása a szokásoknak megfelelően a közgyűlésen történik meg (a döntés részletes ismertetése az átadást követően kerül közzé tételre).

Nem túl örömteli feladata az őszi ülésnek a következő év tagsági díjainak és a GK lap közületi díjának megállapítása, amely az infláció figyelembevételével a következők szerint került meghatározásra:

– tagsági díj	4500 Ft
– nyugdíjas, diák	2900 Ft
– nyugdíjas, diák (regisztrációs díj)	600 Ft
– (70 év felett díjmentes!),	
– jogi tagsági díj	65 000 Ft
– GK lap közületi előfizetési díj	7 100 Ft +ÁFA

Fontos a tagsági díjak év eleji befizetése, mivel a lap küldése csak a pénz beérkezését követően történhet meg! A befizetési csekkek kiküldése a 2006/12. havi lappal megtörtént, de később azoknak is küldünk levélben, akik a 2006. évben valamilyen okból nem fizettek tagsági díjat.

Az Alapszabály előírásainak megfelelően – az IB javaslata alapján – ezt követően döntött az OV a 2007. évi tisztújítást előkészítő Jelölő bizottság összetételéről a következők szerint:

Elnök *Winkler Péter* FÖMI

Tagok *Buga László* HM Térképészeti Kht.

Farkas Imre Geodézia és Térképészeti Zrt.

Dr. Máthay Csaba Fejér Megyei Földhivatal

Pokoly Béla FVM FTF

Várnay György

Pécsi Geodéziai és Térképészeti Kft.

Dr. Vincze László NyME Geoinformatikai Kar

Kérjük Tagtársainkat, hogy javaslataikkal, elképzeléseikkel forduljanak a bizottsági tagokhoz!

A napirendek végeztével Alelnök úr az ülést beárta.

Bartos Ferenc

A FIG XXIII. KONGRESSZUSA, MÜNCHEN, 2006. OKTÓBER 8–13.

Újabb sikeres kongresszusán jutott túl a földmérők nemzetközi közössége. Nem méltánytalanul nevezte a kongresszust megnyitó beszédében *Holger Magel* a müncheni Műszaki Egyetem professzora, egyben az elmúlt négy évben a FIG sora elnöke, minden idők legnagyobb geodéta találkozójának. A kongresszusnak több mint száz országból közel 1300 résztvevője volt.

Hivatalos magyar küldöttek

Korántsem véletlen ez a nagy szám.

Ismeretes, hogy a Földmérők Nemzetközi Szövetsége (FIG) francia földmérők kezdeményezésére jött létre 1878-ban, a Párizsban rendezett világkiállítás idején. Az indulásakor a FIG csupán az európai földrészre kiterjedő tudományos egyesület volt. Az alapítók Európa hét országának (Anglia, Belgium, Franciaország, Németország, Olaszország, Spanyolország és Svájc) földmérési vezetői voltak. Ebből az európai szervezetből nőtte ki magát fokozatosan a FIG nemzetközi szervezetté, ami ugyan ma már a világ teljes földmérő társadalmát összefogja, de még ma is meghatározó benne Európa szerepe. Ez önmagában is biztosította egy európai színhelyű kongresszusnak a sikerét.

A kongresszus rangját – egyben a német geodéták elismertségét is – jelenti, hogy *Edmund Stoiber* bajor miniszterelnök köszöntötte a világ több mint száz országából megjelent földmérő szakembert a FIG XXIII. Kongresszusának megnyitó ülésén, 2006. október 10-én, Münchenben.

A szövetség, amelynek munkájában 1959 óta vesz részt újra a Magyar Földmérési Térképészeti és Távérzékelési Társaság is, négyévente tart kongresszust. A kongresszus eseményei összekapcsolódtak az évente megrendezett német geodéta napokkal, az INTERGEO-val és a világ egyik legnagyobb geodé-

ziai, térinformatikai és területrendezési kiállításával az INTERGEO Trade Show-val. 30000 négyzetméteren 550 kiállító – köztük nagyon sok német egyetem és főiskola – mutatta be termékeit. A kiállításnak 19 500 látogatója volt.

A FIG-kongresszusnak 18 regisztrált magyar résztvevője volt. A magyar résztvevők közül egy-egy főt a Pannon Egyetem, illetve a Fővárosi Földhivatal delegált. Két-két fővel képviseltette magát a FÖMI, a Magyar Posta és a GITA Egyesülés. A Nyugat-Magyarországi Egyetem Geoinformatikai Karáról 10 oktató volt Münchenben. Karunk részéről tudatosan törekedtünk arra, hogy fiatal kollégáink megismerhessék egy ilyen nagy nemzetközi rendezvény légkörét, az új szakmai trendeket. A részvétel anyagi feltételeinek biztosítása korántsem volt egyszerű feladat, ezt csak külön munkák vállalásával tudtuk megoldani.

A kongresszuson a FIG jelentős állomáshoz érkezett. Az 1926-os alakulás óta hosszú időn át, kisebb módosításoktól eltekintve, változatlan volt a szervezeti felépítés. A legmagasabb tisztség a FIG elnöki posztja. Az elnököt a FIG kongresszusain, négyévenként választották. A FIG jelenlegi rendszerében az elnököt és a FIG munkájának irányítását a követő kongresszust rendező ország adta. Ezt a „szokást” változtatták meg oly módon, hogy az elnöki pozíciót pályázni kell, s a pályázók közül titkos szavazással választják meg a kongresszusi küldöttek az elnököt. A müncheni kongresszuson, három jelölt közül, *Stig Enemark*-ot az aalborgi egyetem tanárát, a FIG korábbi egyik alelnökét választották elnöknek. Újjáalakult a FIG tíz bizottsága is. Új elnökök és titkárok kerültek a bizottságok élére. Különösen nagy sikert könyvelhetett el az MFTTT. Több évtizede nem volt

Magyar képviselők a közgyűlésen

magyar elnöke FIG-bizottságnak. Most egyszerre két bizottságot is magyar szakember vezet. A 2006-os kongresszuson vette át tisztségét a nemzetközi szervezetben Márkus Béla, aki a 2. (oktatási) bizottság megválasztott elnöke lett a következő négyéves periódusban, és Osskó András, akit a 7. (kataszteri) bizottság elnökének választottak.

A kongresszus jelszava „*Shaping the Change*” volt, ami azt kívánta jelezni, hogy a földmérők szakmája más szakterületekkel együtt alakítja a jövőt, de a szakmának szüksége van a nagyobb nyilvánosságra, a fejlesztésekben való szerepének hangsúlyozására.

Stig Enemarkot választották a FIG új elnökévé

A megnyitó vezérszónoka Klaus Töpfer a környezetvédelem egyik apostola, az ENSZ környezetvédelmi programjainak (UNEP) vezérigazgatója volt. Előadása a „*For a More Just World – the Surveyors’ Role for Achieving Sustainable Development*” címet viselte, mely a résztvevők véleménye szerint az elmúlt évek egyik legjobb kulcs-előadása volt a fenntartható fejlődésről és abban a földmérők szerepéről. A kongresszuson négy plenáris ülés volt, melyek közül három az Intergeo-val, egy pedig az IAG-val volt közös. A 90 szekció-előadáson közel 500 dolgozatot mutattak be a szerzők. A mintegy 100 poszter-bemutatóval együtt a dolgozatok szakmánk minden területét lefedték. Társaságunk több tagja szerepelt sikerrel a kongresszuson. Igen aktív volt az NyME Geoinformatikai Kara, ahonnan négy előadás került be a kongresszus technikai szekcióiba. Márkus Béla a távoktatási (*e-learning*) tapasztalatokról tartott előadást. Barlangi információs rendszer kialakításának lehetőségét fiatal kollégánk, Tarsoly Péter mutatta be. Gépészeti ellenőrző-beállító mérésekről egy szerzői kollektíva dolgozatát (Ágfalvi Mihály, Gyenes Róbert, Bokor Zsolt) mutatta be Gyenes Róbert. Busics György és Farkas Róbert poszter előadásából ismerhették meg a kongresszus résztvevői a magyar GNSS technológiákat. Az összes előadás és bemutató elérhető a <http://www.fig.net/pub/fig2006> honlapról.

Az események zöme a München dél-keleti részén elhelyezkedő modern kongresszusi központban zajlott, amely minden felszereltséggel rendelkezett a profi lebonyolításhoz. Az előadások színhelyéről könnyen elérhetők voltak az Intergeo-kiállítás pavilonjai. A kiállítás anyagának feldolgozása majdnem lehetetlen feladat. Az az elképesztő technikai fejlődés, amelyet mind a mérőműszerekben, mind a számítástechnikában, mind a digitális és grafikus megjelenítésben a kiállítás látogatói megtapasztaltak, lenyűgöző, de egyben elgondolkodtató is: hol van a technikai fejlesztések határa? A kiállításról egyébként lapunk előző számában olvashattunk beszámolót.

A kongresszust további szakmai (pl. szakmatörténeti), társadalmi, kulturális események is gazdagították. Az időkorlátok, no meg a „szokásos” anyagi bázis nem tették lehetővé, hogy minden eseményen részt vegyünk. Egy-egy alkalom azért mégis adódott, hogy megismerkedjünk a város néhány nevezetességével, a bajor étellel, és természetesen a bajor konyhával. Emlékezetes marad a több mint 1800 résztvevővel rendezett „Geodéta találkozó” München egyik híres vendéglátó helyén, a Löwenbräukeller-ben. Ugyanilyen maradandó emlékünkhöz a volt bajor királyi rezidencián rendezett fogadás.

Sajnos, az idő nagyon gyorsan elszaladt, holott szerettük volna még jobban megismerni a várost, az embereket, az országot. Több új baráttal, kollégával mégis sikerült megismerkednünk. Gazdagodtunk tapasztalatokban, és örülünk annak, hogy a magyar szakmai egyesületet képviselhettük.

Dr. Ágfalvi Mihály – Dr. Busics György

KIEGÉSZÍTÉSEK AZ INTERGEO-VAL ÉS A FIG XXIII. KONGRESSZUSÁVAL KAPCSOLATBAN ÍROTTAKHOZ

A 2006-os esztendő a geodézia rendezvényei között különös jelentőséggel bír. 2006. október 8–13. között, Münchenben rendezték egyrészt a Geodéták Nemzetközi Szövetségének (FIG) a XXIII. Kongresszusát, másrészt pedig a Német Geodéta Napok szokásos rendezvényéhez kapcsolatosan az INTERGEO elnevezésű kiállítást (ugyancsak Münchenben).

Az INTERGEO kiállításról a GK 2006/12. számának 41–43. oldalain már közöltünk tájékoztatást (Szabóné dr. Szalánczy Erika), a FIG Kongresszusról pedig folyóiratunkban most adunk tájékoztatást (szerzők: dr. Ágfalvi Mihály és dr. Busics György).

A Geopro Kft. által szervezett INTERGEO-látogatás résztvevői

A hivatkozott két tájékoztatás lényegét a következőkben lehet összefoglalni és célszerű utalni a megfelelő tanulságokra.

A FIG Kongresszus védnöke E. Stoiberg tartományi miniszterelnök volt, a megnyitó ülészak vezérszónoka pedig Klaus Töpfer, az ENSZ UNEP (Környezetvédelmi Programja) vezérigazgatója.

A rendezvény keretében négy plenáris ülést és 90 szekcióülést tartottak. A rendezvényeken kerekén 1300 szakember vett részt (kb. 100 országból). A kerekén 500 előadást/bemutatót még további poszter bemutatók tarkították. Figyelemmel a Magyarország és München közötti viszonylag kis távolságra,

a magyar résztvevők száma meglehetősen magas volt.

Magyarország részéről ez a FIG Kongresszus különösen azért volt jelentős, mert 2006-tól a FIG tíz bizottsága közül kettőnek magyar szakember lett az elnöke, dr. Márkus Béla egyetemi tanár, a NYME Geoinformatikai Kar dékánja és Osskó András a Fővárosi Földhivatal általános vezető-helyettese.

A FIG rendezvény vonatkozásában magyar részről úgy véljük, levonhatjuk azt a tanulságot, hogy szűkebb szakterületünk, a földügyi szakigazgatás (ezen belül földmérés és térképezés) nagy rendezvényeinek vonatkozásában még van mit tanulnunk az állami

„Jó sör, jó egészség” és kellemes hangulat; középen Kovács Csaba, a Geopro Kft. igazgatója

A Leica Geosystems sátor és az érdeklődők

felső vezetést ellátók szerepeltetése (védnökség stb.) vonatkozásában (lásd a GKE/MFTTT 50 éves megünneplését).

Rátérve az INTERGEO találkozóra, ott még nagyobb sikerről lehet számot adni. A kiállításon a fejlesztő (gyártó), forgalmazó cégek, intézmények impozáns bemutatkozásának lehettek tanúi a látogatók. A következő számok jól jellemzik a kiállítást.

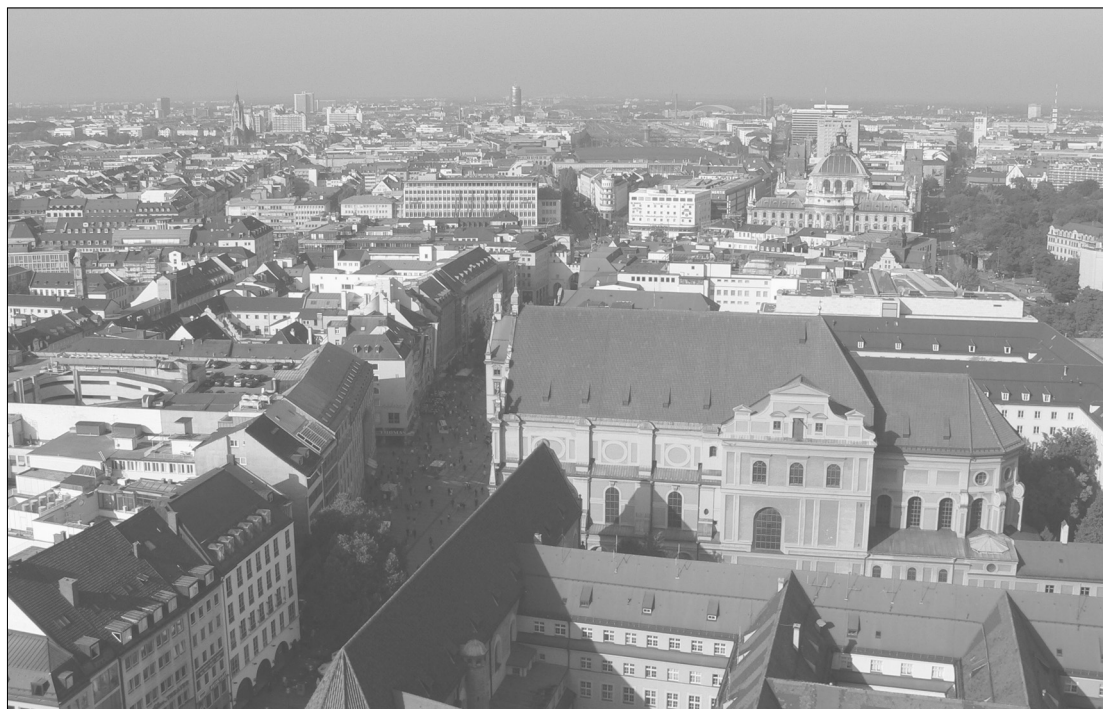
Az 550 kiállító a mintegy 3000 négyzetméter területen mutatta be legújabb műszereit, számítási programjait és eszközeit. A kiállítás látogatóinak száma közel 20 000 fő volt.

A következőkben a GK szerkesztősége részéről (a folyóirat 2006/12. számában már leírtakon túl) még néhány kiegészítést tennénk. Ezen kívül néhány képpel szeretnénk gazdagítani az olvasók ismereteit.

A kiutazó magyar szakemberek számát növelték a hazai forgalmazó cégek által szervezett csoportos kiutazások is. Nagy érdeklődést váltott ki az egyes cégek által szervezett szakmai bemutatók és az egyes cégek által rendezett fogadások. A találkozónak ez a kötetlenebb formája további lehetőséget nyújtott a kiállított műszerek jellemzőinek, előnyeinek még jobb megismerésére.

A GK Szerkesztősége München Új Városháza

München madártávlatból

TELEPÜLÉSRENDEZÉS, BIRTOKRENDEZÉS

Ezzel a címmel és közel 200 fő részvételével a Nyugat-Magyarországi Egyetem Geoinformatikai Kar szervezésével rendeztünk országos, tudományos, továbbképző konferenciát (Agárd, 2006. november 9–10.).

Márkus Béla dékán az elnökséget és a résztvevőket köszöntő megnyitó beszédében ismertette a tervezett birtokrendező mérnök (MSC) képzés helyét és szerepét a Geoinformatikai Kar oktatási rendszerében. Az Egyetem részéről Mészáros Károly rektor-helyettes köszöntötte a konferencia résztvevőit, ezt követően Várallyay György akadémikus, a konferencia elnöke nyitotta meg a tanácskozást.

Márkus Béla dékán köszönti az elnökséget és a konferencia résztvevőit. Balról jobbra: Dr. Márkus Béla, Dr. Mészáros Károly, Dr. Várallyay György, Haraszti László, Dr. Dömsödi János

A szaktárcák részéről Benedek Fülöp (FVM) és Haraszti László (KvVM) szakállamtitkárok előadással vettek részt a konferencián.

A plenáris részben 6; az I. szekcióban (a települések külterületi rendezése: a természeti, földhasználati adottságok feltárása) 7; a II. szekcióban (a települések külterületi rendezése: a birtokstruktúra vizsgálata, a birtokrendezési stratégia megalapozása) 15 előadás hangzott el. A poszter szekcióban 5 kiállító mutatta be a konferencia témaköréhez tartozó kutatások, tervezések munkarészeit. A tanácskozás kiemelkedő része volt az a kerekasztal beszélgetés, vita a birtokpolitika, birtokrendezés témakörben, amelyre neves közéleti személyiségeket, országgyűlési képviselőket, szakértőket hívtunk meg.

A településrendezési tervek tartalmi és eljárási követelményrendszere a birtokrendezéssel való kapcsolatokat nem részletezi. Ezért időszerű, szükségszerű

volt olyan szakmai fórum megrendezése, amelynek keretében a településrendezés, birtokrendezés kapcsolatában felmerülő témakörök kerültek feltárára és megvitatásra.

A konferencia előadásaiból körvonalazódott, hogy Magyarországon a földkérdés csaknem állandó, évszázadokon áthúzódó és ma is meglévő bizonyos problémaköre a racionális – a hazai agrártársadalom megélhetését elősegítő – birtokszerkezet kialakulását, kialakítását indokolja. A birtokszerkezetbe való műszaki, jogi beavatkozások során, a fejlettebb Európai Unió országokhoz (Ausztria, Finnország stb.) hasonlóan: az agrártársadalom helyhez kötöttségét, a vidék sajátosságainak átmentését, az Európai Unió, átlagos húsz hektáros birtoktestek megőrzését, a mezőgazdasági és természetvédelmi földhasználat egymásra utaltságát is figyelembe kell venni. A racionális, a társadalom együttérzését kifejező birtokpolitikai szempontok mellett a sajátos földhasználati adottságoknak is meghatározó szerepe van a birtokrendezésben. Más adottságokkal bírnak a kedvezőbb termőhelyi adottságú (nagyobb) szántóvezeték, sajátos vagy kedvezőtlenebb termőhelyi, illetve sajátos táji (tájvédelmi) adottságokat, követelményeket találunk a hegy- és dombvidéki vegyes (szántó, rét, legelő, erdő) földhasználatú régiókban.

A településrendezés külterülettel kapcsolatos része – a konferencia tárgyköre – rendkívül összetett kutatási, tervezési, oktatási, feladatokat jelent. A megalapozás (alépitményi) munkálatai a földhasználat, tájhasználat fogalmkörébe, tevékenységi körébe tartoznak. A birtokrendezés, a tájtervezés a munka felépitményét, a földrészletek műszaki, jogi háttérvonalaival (tervezett) megváltoztatását képezi. E szakterületek, illetve tevékenységek rendszerezése, összehangolása miatt a konferencia régi hiánypótló tanácskozásnak számít, és első esetben nyert publicitást.

A birtokpolitika tárgykörében folytatott kerekasztal beszélgetés, vita felkért, meghívott résztvevői.

Balról jobbra: Dr. Raskó György, Horváth Gábor, Albert Árpád, Font Sándor, Dr. Ángyán József, Ecsödi László

A földmérő, földrendező kataszteri és geoinformatikus mérnökképzés székesfehérvári „munkahelyében”, a NYME Geoinformatikai Karán a különböző (földminősítési, földhasználati, birtokrendezési) országos és regionális fórumok, konferenciák szervezésével mindig is kerestük a lehetőségeit annak, hogy a legaktuálisabb szakmai, földügyi kérdések megvitatásra kerüljenek. Hasonló céllal és az oktatással kapcsolatos feladatok helyzetfelmérésével összefüggésben rendeztük az egybehangzó vélemények szerint sikeres konferenciát.

Dr. Dömsödi János

A FÖLDÜGYI SZAKOSZTÁLY SIKERES RENDEZVÉNYE KECSKEMÉTEN

Az ország hét megyéjéből és Fővárosból több mint ötven érdeklődő gyűlt össze a Kecskeméti Körzeti Földhivatal székházában a Földügyi Szakosztály ez évi utolsó rendezvényén 2006. november 29-én.

Nagy István, a Bács-Kiskun Megyei Földhivatal Földvédelmi, Földhasználati és Földminősítési Osztály vezetője „Engedély nélküli más célú hasznosítás után eredeti állapot helyreállítás, vagy hozzájárulás a hasznosítás folytatásához? A körzeti földhivatalok döntési gyakorlata a Termőföld törvény módosítása után” címmel tartott előadást, melyből kiderült, hogy az országos helyzethez hasonlóan, itt is a hasznosítás folytatásának engedélyezésére kerül többnyire sor. Részletesen bemutatta azokat a szempontokat, amelyek alapos vizsgálata dönti el, hogy a körzeti földhivatal milyen döntést hoz.

Dr. Kristóf Istvánnak, a Bács-Kiskun Megyei Földhivatal vezetőjének nagy érdeklődéssel várt előadása a „Fejlődés vagy visszafejlődés? A földügyi igazgatás

Elnökség

„jövője” címet viselte. A hallgatóságot megnyugtatták a hallottak, melyek a stabilitásról szóltak, azonban mindannyian tudjuk, hogy a döntés a kormány kezében van, és ott nem csak szakmai, hanem politikai szempontok is meghatározóak lehetnek.

Befejezésül az igazgatási szolgáltatási díjak összegének kirovási gyakorlatáról és a behajtás problémáiról hallhattunk dr. Horváth Árontól, a Bács-Kiskun Megyei Földhivatal Ingatlan-nyilvántartási Osztály vezetőjétől, a mindennapok gyakorlatából és a jogszabályok továbbfejlesztésének igényéről szóló előadást. Szó esett a közjegyzőkkel kapcsolatos gondokról, és a behajtás 5000 Ft-os határértékével kapcsolatos megoldási lehetőségekről is.

Az előadások után a résztvevők számos kérdést intéztek az előadókhöz, és beszámoltak saját gyakorlati tapasztalataikról is.

Hallgatóság

Köszönet a kecskeméti kollégáknak a lelkiismeretes és vendégszerető rendezésért.

A Földügyi Szakosztály következő rendezvénye 2007 januárjában Pécsen lesz, melyről a pontos időpont és helyszín ismeretében az érdeklődőket a www.mfth.hu weboldalon, e-mailben és faxon is tájékoztatjuk.

Dr. Máthay Csaba

LEOPOLDINA TUDOMÁNYOS ÜLÉS BUDAPESTEN

2006. május 25–27. között Budapesten rendezte *Thematic Mapping in Geosciences – Applications using New Technologies and Media* címmel tudományos ülését a Leopoldina, a Magyar Tudományos Akadémia és a rendezvénynek otthont adó Eötvös Loránd Tudományegyetem. A főszervezők Walter Rubitschek (Halle/Saale), Lorenz Hurni (ETH Zürich) és Klinghammer István voltak.

A Leopoldina néven közismert, 1652-ben Schweinfurtban alapított Német Természettudományos Akadémia 1878-ban tette át székhelyét Halleba, s még az NDK-s időkben is igyekezett politikai és akadémiai függetlenségét megőrizni. A rangos társaság *Klinghammer Istvánt* 2000-ben választotta tagjai közé. A Leopoldinának jelenleg 1249 tagja van, akik közül 14 magyar, utóbbiak közül egyedül *Klinghammer István* képviseli a földtudományokat.

A térbeli adatok és modellek, ezek elemzése és vizualizálása egyre jelentősebb szerepet játszik a kutatásokban. A Leopoldina rendezvény elsődleges célja az új technológiák, tematikus kartográfiai média-alkalmazások, a földrajzi struktúrák és folyamatok elemzése volt. Természetesen, mivel Magyarország adott otthont a tanácskozásnak, a Kárpát-medencével kapcsolatos speciális előadások is elhangzottak.

A május 25-i megnyitón *Gunnar Berg*, a Leopoldina titkára, *Meskó Attila*, az MTA főtitkára és *Klinghammer István*, az ELTE rektora köszöntötte a résztvevőket. A bevezetőt azonnal követte is az első szekció, amelyet *Ádám József* akadémikus, az MTA X. osztály elnöke és *Walter Roubitschek*, a Leopoldina tagja vezetett.

Klinghammer István és *Török Zsolt* nagyívű előadásban tekintette át a Kárpát-medencét bemutató tematikus térképeket. *Brezsnyánszky Károly*, a MÁFI igazgatója intézete kartográfiai hagyományait és megújulását mutatta be. *Kocsis Károly*, az MTA Földrajztudományi Kutatóintézet osztályvezetője a Kárpát-medencében egymás mellett élő népeket bemutató népszerű térképeket állította előadásá központjába. Befejezésként *Edeleányi Emőke* és *Tóth György*, a MÁFI kutatói ismertették az intézet felszín alatti vizek védelmével kapcsolatos kutatásait.

A következő szekció nem szerepelt az eredeti programban, mivel ezt a rendezők igyekeztek – elsősorban az érintett előtt – titokban tartani. *Klinghammer István* 65. születésnapját ugyan augusztusban ünnepli, de ez a rendezvény kitűnő alkalmat kínált az ide látogató külföldiek kollégák és vendégek számára, hogy ebből az alkalomból köszönthessék az ünnepeltet.

A rendkívüli ülés *Zentai László*, az ELTE Térképtudományi és Geoinformatikai Tanszékének vezetője prezentációjára épült, amelynek első része egy rövid, képekkel illusztrált, az alkalomhoz illő vázlatos, *Klinghammer István* életrajz volt. Ezután, mintegy a prezentáció részeként rövid köszöntők következtek: *Jürgen Hagedorn* és *Walter Roubitschek*, a Leopoldina nevében, *Hans Kern* a Fachhochschule Karlsruhe képviselőjében személyesen köszöntötte az ünnepeltet. Három előre rögzített köszöntőt videóról nézhetek, illetve hallgathattak meg a jelenlévők: *Milan*

Konecny, a Nemzetközi Térképészeti Társulás (ICA) elnöke, *Bengt Rystedt*, az ICA előző elnöke és *Ferjan Ormeling*, az ICA főtitkára üdvözölték az ünnepeltet.

Ezt követte az ünnepelt laudációja, amelyet *Ingrid Kretschmer*, a bécsi egyetem nyugalmazott professzora németül tartott.

Erre az alkalomra készült el a *Studia Cartologica* (Térképtudományi Tanulmányok) 13. kötete, amelynek erre az időpontra időzített megjelenítése természetesen komoly előkészületeket igényelt mind a szerkesztők, mind a szerzők részéről. A kötet első példányát a három szerkesztő, *Györffy János*, *Török Zsolt* és *Zentai László* nyújtotta át az ünnepeltnek. A prezentáció befejezésként a tanszék részéről *Györffy János* docens és *Horváth Ildikó* titkárnő köszöntötték *Klinghammer Istvánt*. A napot fogadás zárta, ahol a kötet minden szerzői és az ülésre meghívott vendégek is megkapták tiszteletpéldányukat a köszöntő kötetből.

A második ülésnapon nyolc előadás hangzott el:

- *Lorenz Hurni* (Zürich): Interaktív térképészeti kapcsolat, mint a környezeti adatok elemző és vizualizáló eszköze
- *William Cartwright* (Melbourne): Térképek átszerkesztése
- *Doris Dransch* (Potsdam, Berlin): Földtudományi jelenségek vizualizációja elemzés, modellezés és szimulációs célokra
- *Elek István* (ELTE): Adatbányászati módszerek vektoros térinformatikai rendszerekben
- *Cornelia Glässer*: Tájfolyamatok vizualizációja földrajzi adatelemzési módszerekkel
- *Nádor Annamária–Turczai Gábor* (MÁFI): A Kárpát-medence térbeli geológiai infrastruktúrájának létrehozása
- *Jaromir Demek*: A Cseh Köztársaság tájváltozása 1780-1952 között történelmi térképek és térinformatika alkalmazásával
- *Peter Jordan* (Bécs): A Kelet- és Dél-Európa Atlasz határváltozás-ábrázolása a Kárpát-medence területén

A rendezvény utolsó napján szakmai kiránduláson vehettek részt a külföldi résztvevők. A kirándulást *Berényi István*, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem professzora és *Haas János*, az MTA-ELTE Geológiai Kutatócsoport vezetője segítette helyszíni közreműködésével. A résztvevők meglátogatták a tatabányai geológiai parkot, a Dunakanyart (Esztergom, Visegrád) és Piliscsabán a Pázmány Egyetemet.

A rendezvényen elhangzott előadások 2007 elején jelennek meg a Leopoldina saját kiadású kötetében, a *Nova Acta Leopoldinában*.

Zentai László

30 ÉVES A FÖMI KOZMIKUS GEODÉZIAI OBSZERVATÓRIUM

Három nap híján pontosan 30 évvel a KGO felavatása után került sor a hazai geodéziában mér-földkőnek számító esemény jubileumi ünnepségére. A FÖMI tanácstermében 2006. november 29-én megtartott ünnepi előadásorozatot *dr. Mihály Szabolcs*, a FÖMI főigazgatója vezette le.

Tóth Sándor az FVM Földügyi és Térinformatikai főosztályvezető helyettese köszöntőjében – megemlítve az elmúlt időszak jelentősebb eredményeit – további sikeres munkát kívánt. Ezután *dr. Both Előd*, a Magyar Űrkutatási Iroda igazgatója köszöntötte a rendezvényt. Kiemelte, hogy a KGO a mai napig az egyetlen hazai intézmény, amelyet kifejezetten űrtevékenységi célra hoztak létre.

Dr. Mihály Szabolcs, a FÖMI főigazgatója megnyitja az ünnepséget

Az első előadó *dr. Joó István* volt, aki az ágazat akkori szakmai vezetőjeként főszerepet játszott a KGO létesítésében. Felelevenítette a kor sajátos légkörét, hogy a szigorú katonai szempontok ellenére hogyan sikerült egy nyílt műholdmegfigyelő állomást életre kelteni, hogyan történt a helyszín és az Observatórium első vezetőjének a kiválasztása. Az előadó egy 50 oldalas, korabeli dokumentumokkal megtűzdelt írásbeli anyagot is átadott.

Dr. Almár Iván a KGO első vezetője, összegezve a KGO életre keltésének tapasztalatait, arra hívta fel a figyelmet, hogy bár az adott helyzetben a technikai eszközök, berendezések tűnnek a legfontosabbnak, ez tévedés. A legfontosabb tényező minden intézmény létesítésekor az ember, a kiválasztott személyek, egyéniségek határozzák meg az intézmény jövőjét.

Dr. Ádám József akadémikus, aki pályafutását a KGO-ban alapozta meg, ezután izelítőt adott a kozmikus geodézia jelenkori nemzetközi eredményeiből.

Rámutatott, hogy Magyarország számottevő szerepet játszik a nemzetközi műhold geodéziában, és ennek egyik főszereplője a KGO.

Az ötvenperces szünet lehetőséget biztosított a jelenlévő szakembereknek a ritkán adódó konzultációra, miközben élvezhették a büfé szolgáltatásait.

Szünet után a KGO kutatói szerepeltek rövid, jól követhető előadásokkal. A sorozatot *dr. Borza Tibor*, a KGO jelenlegi vezetője vezette fel. Rámutatott, hogy az első 15 év felkészülési időszakának volt köszönhető a korszerű globális helymeghatározás sikeres alkalmazása a hazai geodéziai hálózatokban. A kozmikus geodéziába befektetett munka mára már mind a napi gyakorlatban, mind a tudományban megtérül.

Dr. Fejes István az EUPOS projektet ismertette, ami a műholdas helymeghatározás legmagasabb szolgáltatás szintű megoldásának, nemzetközi keretekben történő realizálása. A KGO az EUPOS egyik mozgató rugója, éppen a napokban tartotta Budapesten soros összejövetelét a nemzetközi szervezet. A hazai rendszer kiépítésére minden készen áll, csupán a források előteremtése várta magára.

Dr. Kenyeres Ambrus bemutatta az EUREF Feldolgozó Központot, amely 30 európai és 17 hazai permanens állomás méréseit fogadja és analizálja. Másik témaként bemutatta a KGO-ban kidolgozott GPS magasság meghatározást, amellyel 2000–2005 között a Dunántúlon valamennyi település egységes rendszerben kapott magassági referenciát.

A 15 éve folyó GPS mozgásvizsgálat mára letisztulóban lévő, meglepő eredményeit és azok geofizikai következményeit *dr. Grenczy Gyula* mutatta be. Új izgalmas projekt, a műholdradar technikával (PSInSAR) végzett sorozat felvételek kiértékelése. Budapest területén több mint 300 ezer pont mozgásának a követése tíz éves időskálán máris rendelkezésre áll.

Nemzetközi szinten a KGO talán legjelentősebb referenciával rendelkező projektjét, a VLBI és űr-VLBI kutatásokat *dr. Frey Sándor* ismertette. Ezzel a technikával vizsgálták például az univerzum eddig ismert legtávolabbi rádiósugárzó objektumát. A projekt nagy várakozással tekint a Japánban készülő második űr-VLBI műhold pályára állítása elé.

Ágazati szempontból a KGO legjelentősebb projektjét, az ország korszerű geometriai rendjét biztosító GNSS Szolgáltató Központ jelenlegi helyzetét mutatta be *Horváth Tamás*. Cél az EUPOS követelményeinek megfelelő szolgáltatás biztosítása, amit a jelenlegi, az ország mintegy 70%-át lefedő *gpsnet.hu* rendszer még nem ér el, de már így is 260 regisztrált felhasználója van.

Virág Gábor a hazai GNSS felhasználók megsegítésére kidolgozott transzformációs eljárásokat mutat-

ta be, majd az országban egyedüliként GPS berendezések kalibrálására is képes, K-GEO akkreditált kalibráló laboratórium tevékenységét ismertette.

Végül dr. Nagy Sándor a műholdas helymeghatározás frekvenciáit zavaró interferenciák kimutatásáról beszélt. Minden hazai permanens állomás telepítését megelőzi egy ilyen ellenőrző mérés, sőt nemzetközi együttműködésben a KGO megvizsgálta a közép-európai mozgásvizsgálati hálózat pontjainak nagy részét is.

Az ünnepi rendezvény átfogó képet adott a KGO 30 évéről, hiszen a bemutatott korszerű eredmények visszanyúlnak egészen a kezdetekig. Zárszavában dr. Mihály Szabolcs megköszönte az előadók munkáját, nagyra értékelte a KGO sokrétű és magas szintű tevékenységét. Hangsúlyozta, hogy a mai helyzet egyre inkább megköveteli az önfenntartást, ami azt jelenti, hogy szolgáltatás formájában kell kielégíteni az állami alapfeladatokat, és sikeres pályázatokra támaszkodva kell folytatni az értékes kutatásokat. A KGO e tekintetben is jó úton halad, a kozmikus geodézia általános tényérését, valamint a KGO bemutatott eredményeit látva, kifejezte azon véleményét, hogy a KGO-nak nem csupán sikeres múltja, de jövője is van.

Borza Tibor

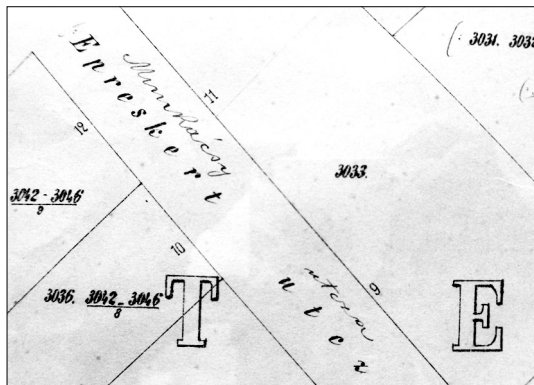
VÁLTOZÓ KÖZTERÜLETI NEVEK ÁTVEZETÉSE AZ INGATLAN-NYILVÁNTARTÁSBAN

A fővárosi ingatlan-nyilvántartási adatbázis tisztításának egyik lépéseként 2006 decemberének első napjaiban megtörtént a rendszerváltozás után megváltoztatott közterületi nevek átvezetése a számítógéppel kezelt tulajdoni lapok I. részén, illetve a nyilvántartási térképeken.

Röviden, tényszerűen ennyi a hír, de nézzünk egy kicsit az egész mögé.

„A szem a lélek tükré” – szól az ősi bölcsélet, de akkor ennek analógiájára azt is mondhatjuk, hogy az *utca* nevek az ott lakók éppen aktuális lelkületét, világukhoz való viszonyukat tükrözik. Ez különösen igaz ránk, erre a viharvert, rendszereket átélő, túlélő közép-európai országra.

Át kellene értékelnünk az éppen történelmileg kiemelkedőnek tartott személyekről, fogalmakról való közterületi elnevezési szokásainkat, mivel csak az elmúlt száz évet tekintve, viharosan gyakoriak voltak a változó-sok/változtatások. Nem beszélve arról, hogy az „egy mozdulattal megváltoztatott” utca ne-

Névváltozás a 1900-es évek elejéről

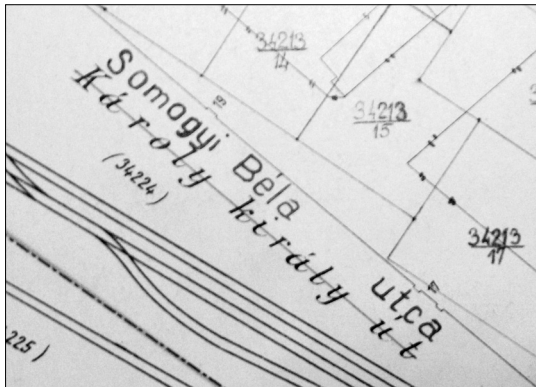
vek mögött emberek százai, cégek tucatjai vannak, lehetnek, akiknek ilyenkor minden iratát felül kell írni/íratni, ami bizony mind-mind eltévedt idő és utánajárás.

Ugyanakkor úgy vélem, másképp is meg lehet őrizni valakinek a tiszteletét. Egy utca elnevezése nem okvetlenül az egyetlen méltó forma. Ráadásul, bár az elnevezés megtisztelő, de belegondolt már bárki is, milyen érzés lehet a túlélő rokonság számára a valamikor így feldicsőített hozzátartozó lecserélése?! Ráadásul úgy érzem, hogy utcanévként a valamikori történelmi személy leértékelődik, egyszerű jelzős szerkezetűvé vagy épp' melléknévvé alakul, mint mondjuk a „kassuthérik” vagy „petőfiutcaiak” ...

De térjünk vissza a moralizálásból a tényekhez. A rendszerváltozást követő időszakban Budapest Főváros hivatalos Utcanévjegyzéke szerint a 7955 érvényes közterületi elnevezés közül 408 módosult. Ez önmagában nem is tűnik olyan soknak, ám akkor a már fentiekben leírtak szerint vegyük ehhez azt, hogy ez közel 40 000 budapesti ingatlant, s ennek megfelelően mintegy 150 000, ezen közterületek mentén lakó természetes személyt, illetve mellettük több száz céget, köztisztviselést érintett, s ez nagyjából annyi vagy több, mint bármelyik megyei jogú városunk lakossága.

A mai digitális világban persze a feladat igen egyszerűnek tűnhet. Az eddig ezzel a számsorral kódolt elnevezést felcseréljük egy másik, új számsorral kódolt új elnevezésre. Látszatra ennyi is lehetne, de... igen itt jött a DE.

Mivel a jelenlegi digitális adatbázist manuálisan töltötték fel, így sohasem felejtkezhetünk meg az emberi hibákról, melyek óhatatlanul terhelik/terhelhetik a még oly' levédett adatbázisokat is. Budapest mintegy 1 millió ingatlanának teljes tulajdoni lap tartalmát igen nagy tempóban, alig több mint egy év alatt vitték számítógépre. Bár voltak benne ellenőrző

Névváltozás a 1945. utáni időszakból

szűrők, de a politikai nyomás sürgette rövid határidők miatt, néha ezeket a hibaszűrőket is központilag ki kellett iktatni, hogy minél gyorsabban haladhasson a munka, s bejelenthető legyen: „Az ingatlan-nyilvántartás már számítógépen történik!” Persze ennek az lett az eredménye, hogy igen sok gépelési, elírási hiba terhelte/terheli az adatbázist. Erre nézzünk egy, a témánkba vágó, igen jellemző példát.

A valamikor igen „népszerű” Vörös Hadsereg útja elnevezés csak a XVIII. kerület esetében 13 féleképpen szerepelt a rendszerben, melyből természetesen csak egyetlen felelt meg a tényleges helyesírás szabályoknak:

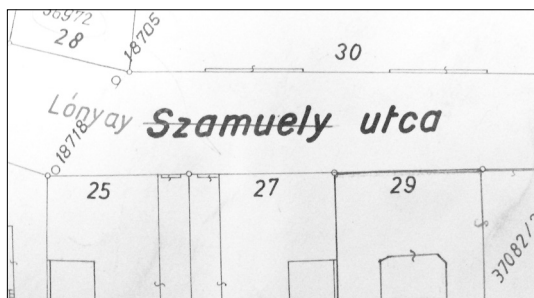
Vörös hadser. útja	-
Vörös hadser. útja	tere
Vörös hadser. útja	út
Vörös hadser. útja	utca
Vörös hadser. útja	
Vörös Hadsereg	tere
Vörös Hadsereg	út
Vörös Hadsereg	utca
Vörös Hadsereg	útja
Vörös Hadsereg	
Vörös hadsereg	útja
Vöröshadsereg	utca
Vöröshadsereg	útja

Fentiekből következően, ezeknek a közterületi elnevezéseknek a javításánál nem volt elegendő egyszerűen ütköztetni a változás előtti nevet a változás utánival, ehhez össze kellett gyűjteni az adott régi elnevezés valamennyi, az adatbázisba bevitt változatát is. Így adódott, hogy a 408 felülírandó utcanév helyett mintegy 2400 „variáns” javítottunk a budapesti adatbázisban.

Itt azért érdemes megállnunk egy kis kitérőre, ugyanúgy ahogy mi is kénytelenek voltunk néhány napos kényszer kitérőre a kiigazítás után, mivel a fentebb hivatkozott utcanév jegyzék rejtett bizonyos félreérthető, félreértelmezhető adatokat is. A teljes lista tartalmazta a jelenlegi elnevezéseket, s ahol (valamikor) változás történt, ott esetenként az előző elnevezést is. A programot úgy állítottuk össze, hogy kerületenként figyelje az elnevezéseket. Ehhez a leg-egyszerűbbnek az tűnt, ha azokat a sorokat figyeljük a teljes listából, ahol van előző elnevezés is.

Közterületek elnevezése	Kerület	Elnevezve	Közterület előző elnevezése
Oktagon	VI.	1990. 04. 10.	November 7. tér
Sas utca	V.	1990. 06. 19.	Guszev utca
Mária Terézia utca	XXII.	1992. 04. 30.	Rózsa Richárd utca

Igen ám, de később kiderült, hogy szinte minden kerületben vannak olyan közterületi elnevezések, amellyel korábban egy közterületet elneveztek, majd azt átnevezték, de közben (még/már) jelenleg is „élő” elnevezésként jelölnek ezzel a névvel egy másik közterületet. Mondhatnánk úgy is, több esetben újra hasznosították a korábban már elvetett utcanévet. Persze ez így csak fél igazság lenne, mert sok esetben ezek a névváltozások még az '50-es évekre nyúlnak vissza, amikor a Főváros körüli községekből létrejöttek a kerületek, s törekedni kellett arra, hogy legalább egy kerületen belül csak egy közterület illessen az adott elnevezéssel, így a többi ilyen elnevezésűt át kellett nevezni. Csak sajnos a Főváros Utcanévjegyzéke nem minden esetben tartalmazta ezeket a régi dátumokat, s így ezt csak utólag, a probléma jelentkezésekor tudtuk, rohamtempóban visszafordítani, egy második, a kerületen belül már megszűnt, de (máshol) mégis élő utcanévek leválogatásával. Ennek következtében néhány napon belül összesen 110 olyan utcanévet kellett visszaállítanunk, mely bár egyszer már megszűnt, de mégis létezik.

Névváltozás 1990 után

A rendszerváltás legjellemzőbb változása

A munka igazi oroszlán része a fentebb leírt listáknak az összeállítására, illetve az informatikusaink, Andorkó László és Orosz Attila által megírt programok elkészítése és tesztelése volt.

Leírva ez így alig három sor, de mögötte néhányunk több száz órányi munkája áll. Beleértve a teljes listák soronkénti, többszöri leszűrésének kuli munkáját ugyanúgy, mint a program alkotás szintén nagy figyelmet igénylő szellemi megfeszítéseit.

Végül is, néhány napos zökkenővel, de eredményesen sikerült végrehajtanunk ezt a feladatot is.

Sándor József h.v.h.

Budapesti 1. sz. Körzeti Földhivatal

MAB HATÁROZAT A SZAKTERÜLETI MESTERSZAKOK (MSC) ALAPÍTÁSÁRÓL

Újabb mérföldkőhöz érkezett 2006 októberében az ún. Bolognai Folyamat, vagyis a kétszintű képzés bevezetése a felsőoktatásban a szakterületünket érintően. A Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság (MAB) október 27-én hozott határozatával amellelt, hogy létrejöttek a „klasszikus” természettudományi mesterszakok (pl. fizikus, biológus stb.), részben megújult formában létrehozták a szintén klasszikusnak számító geofizikus szakot is (2006/8/X/16. számon). Mielőtt azonban a szakterületet érintő újdonságokra kitérnénk, áttekintjük, hogy mit is jelent általában egy MAB határozat szakterületünk képzését illetően.

A szakalapítás jelentősége a Bolognai Folyamatban igen nagy. Ebben az eljárásban a felsőoktatási intézmények (általában többtagú konzorcium formájában) kérelmet nyújtanak be a MAB-hoz az adott szak alapítására, mely pozitív elbírálás esetén lehetővé teszi, hogy az adott szak Magyarországon

egyáltalán indítható legyen, azaz az ennek megfelelő végzettség államilag elismert (mester- vagy MSc) diplomaként kiadható legyen. Az így megalapított szakokat illetően azután bármely felsőoktatási intézmény, amely eleget tesz az ebben az alapítási dokumentumban foglalt szigorú feltételrendszernek, benyújthat kérelmet a szak indítására.

A fentiek első ránézésre talán túlzottan bürokratikusnak tűnhetnek, azonban – a folyamat két fázisra bontására (tehát a szakalapításra és a szakindításra) ténylegesen szükség van, mégpedig az átjárhatóság és a minőség biztosítása érdekében. A szakok alapítása terén így országosan egységes és sok tekintetben szigorú formai kritériumoknak megfelelő dokumentum alapján biztosítható, hogy az egyes felsőoktatási intézmények – sajátosságaikat megtartva – olyan egységes elvek alapján dolgozzák ki mesterképzéseiket, amelyek megfelelnek az adott szakma elvárásainak, ugyanakkor lehetővé válják az oktatás rugalmas, a változó társadalmi és piaci igényeknek megfelelő tananyagának kidolgozása. A szakalapítási dokumentum ugyanis meghatározza az alapvető szakmai kompetenciákat, amelyeket a végzős hallgatóknak teljesíteniük kell, emellett pedig a felsőoktatási intézménnyel szemben fogalmaz meg követelményeket az oktatógárdával és a szükséges infrastruktúrával kapcsolatban. Az egyes intézményeknek, amikor – immár egyenként – indítják a szakjait, az erre vonatkozó szakindítási kérelemben, melyet szintén a MAB bírál el, részletesen ki kell térniük arra, hogy a követelményrendszert miképpen teljesítik. (A szakok alapításával és indításával kapcsolatos dokumentumok és döntések megtekinthetők a MAB honlapján, <http://www.mab.hu>).

A szakok alapításának van még egy fontos mozzanata (és ebben van a szakterületünket érintő ígért újdonság), mégpedig az egyes szakirányok megállapítása. Az alapítási dokumentumban ugyanis rögzíteni kell, hogy az adott diploma milyen nevesített szakiránnyal együtt adható ki. Egyes szakokon lehet szakirány nélküli diploma is, de sokkal tipikusabb a szakirányok jelenléte, ugyanis ez az a terület, ahol leginkább a szakma legfrissebb elvárásaira, trendjeire reagálhat a felsőoktatás.

Geofizikus szakon (a Magyar Űrkutatási Iroda és az egész szakma hathatós támogatásának segítségével) létrejött a klasszikus kutató geofizikus szakirány mellett az űrkutató-távérzékelő szakirány is. Ez azt jelenti, hogy azon magyarországi egyetemek, amelyek geofizikus szakot indítanak majd, indíthatnak űrkutató-távérzékelő szakirányt is. A szakma számára ez nemcsak abból a szempontból fontos, hogy a szakindítások következtében immár nevesítve lehet a

diplomában ilyen szakirány, hanem azért is, mert az eddig különféle szakterületekhez „csapott” doktori (PhD) fokozat az akkreditált intézményekben önállóan is kiadható majd.

A mesterképzések négyfélèves időtartama a szakterületen dolgozók számára egy új lehetőséget is megnyit. A Bolognai Folyamat, noha sok nehézség árán, és bizonyos mértékig ellentmondásokat hordozva megnyitja az utat az interdiszciplinaritás számára is, hiszen (megfelelő különböző tárgyak elvégzésével) lehetőség van más szakon végzetek számára is arra, hogy pl. távérzékelés területén mesterdiplomát és később esetleg doktori fokozatot szerezzenek. A már a szakmában dolgozó, de szakirányú végzettség nélküli kollégák eddig nemigen gondolhattak arra, hogy egy ötéves képzésbe belefogjanak a szakirányú másoddiploma megszerzése érdekében. A motiváltságukat az is csökkenthette, hogy nem sok kedvük volt újra érettségizni (ami a felvételi helyett van jelenleg) és az annak idején letett alaptárgyakat újrakezdni az első néhány félévben.

Egy négyfélèves, a szakmai tárgyakra koncentrált képzés, egy a saját munkához kapcsolódó szakdolgozat és később egy doktori disszertáció azonban a szakemberek számára már kifejezetten vonzó lehet. Emellett a legtöbb munkáltató érdekében is állhat a mesterdiploma megszerzése, hiszen a magasan kvalifikált munkaerő a cég, az intézmény értékét, presztízsét is növeli.

A bevezetésben idézett MAB határozat tehát örvendetesen megnyitja az utat a mesterszakok indítása előtt. Talán a fentiekből kitűnt, hogy ez sem kis feladat, és a felsőoktatási intézmények ebben számítanak a szakma közreműködésére és támogatására. A szakterületnek ezen a módon lehetősége van az igényeknek megfelelő mesterképzés kialakításába való beleszólásra. Fontosnak tartjuk, hogy a kollégák széles körben ismerjék ezt a lehetőséget, reméljük, hogy ez a rövid tájékoztatás hasznosnak bizonyul majd e téren.

Dr. Székely Balázs

GEODÉZIA–GAZDASÁG–INFORMATIKA

A Magyar Földmérő és Térképész Vállalkozások Egyesülete (MFTVE) 2006. november 16–17-én másodszer rendezte meg Geodézia–Gazdaság–Informatika tárgyú konferenciáját II. Geodézia–Gazdaság–Informatika címmel Budapesten. A konferencián közel száz résztvevő jelent meg.

A kétnapos konferencián 25 előadás hangzott el. Az előadásokat négy témakör és egy kerekasztal-beszélgetés fűzte össze.

A megnyitó öt előadás új ismereteket közvetített a geomatika és társadalom vonatkozásában, a magyar lehetőségekről az INSPIRE létrehozásában, a földmérő-képzésben bekövetkező változások felvételében és a földmérő társadalmat érintő helyzet-elemzésben, az NKP jövőjéről.

A második terület a térinformatika és különböző konkrét (zajtérképezés, MGCP projekt, különböző tematikus térképek előállítás) geodéziai feladatok végrehajtásáról adott szakszerű, szemléletes képet.

A harmadik csoportba sorolhatók a geodézia–informatika és közmű-nyilvántartások, valamint azok egymást erősítő megoldásai.

A negyedik csoportja az előadásoknak a korszerű programok ismertetésével, új eszközök és technológiák bemutatásával foglalkozott. Ismertetésre kerültek egy 3D lézerek alapú térinformatikai nyilvántartó rendszer, Autodesk, ITR és Leica típusú rendszerek.

A kerekasztal-beszélgetés új színtöltte a konferenciának. A párbeszéd a szakmát irányító és végrehajtók között zajlott felkészült moderátor közvetítésével. Kérdés-felelet viszonylatban új információkat kaphattak a résztvevők: a választ adók ugyanakkor megismerkedhettek a kérdezőket foglalkoztató kérdésekkel.

Említésre méltó a fentiekén kívül még a Magyar Mérnöki Kamara megjelenése. A „szabad” piac esetenként már megmutatta hátrányos képét a jogosultság vonatkozásában. Két szakszerű, felkészült előadó ismertette részletesen a jogosultsággal kapcsolatos állásfoglalást, s ez részint megnyugtathatta, részint felkészítette a magyar mérnököket, vállalkozókat jogaikról, kötelezettségeikről.

A konferencia alatt vendéglátás keretében lehetőség nyílt további szakmai eszmecserék folytatására.

Ringhofer János

A 21. NEMZETKÖZI KARTOGRÁFIA-TÖRTÉNETI KONFERENCIA KÜLFÖLDI ÉRTÉKELÉSE

A Budapesten, 2005. július 17. és 22. között zajlott 21. Nemzetközi Kartográfia-történeti Konferencia (21st International Conference on the History of Cartography) a Magyarországon viszonylag ritkán rendezett szakmai világkonferenciák egyike volt, ezért szervezésének és lebonyolításának tapasztalatai se-

gítségét adhatnak jövőbeni hasonló események rendezéséhez. Közel két év távlatából visszatekintve az akkori az eseményekre mérleget készíthetünk. A konferenciáról írt hazai beszámolók – így a *Geodézia és Kartográfia* vagy a *Földgömb* korábbi ismertetései – áttekintő képet adtak a szakmai közvélemény számára. Szervezőként most a konferencia értékelését a nemzetközi visszhang ismertetésével kívánom elvégezni. A külföldi szaklapokban megjelent tudósítások és beszámolók átfogó és elfogulatlan képet adnak arról, hogyan értékelték az eseményt a résztvevők. (A konferencia teljes programjának webes változata: <http://lazarus.elte.hu/ichc2005.htm>)

Az *Imago Mundi* kartográfia-történeti szaklapban, a tudományterület egyetlen, nemzetközi tudományos értesítőjében *Marco van Egmond*, az utrechti egyetemi könyvtár térképtárának vezetője írt beszámolót. A konferencia helyszínét bemutatva kiemelte az *ELTE Lágymányosi* épületegyüttesének kitűnő adottságait, a jól felszerelt, légkondicionált előadótermet. Az konferencia előadásait magas színvonalúnak ítélte, ugyanakkor – szerinte – az igazi újdonságot jelentő elméleti váltásra, a vitatott kérdésekre inkább csak a vitákból lehetett következtetni. Véleménye szerint újszerű volt az előadások tematikájának eltolódása a 19–20. század felé. Példaszerűnek nevezte a szekciók program szerinti kezdését és befejezését, amely a sikeres lebonyolítás alapvető záloga. A konferencia kiadványának két újdonsága az volt, hogy *illusztrációk* és a poszterek összefoglalói is először szerepeltek benne. A két *műhelyfoglalkozást* különösen sikeresnek találta, amelyek hasznos és különleges tapasztalatok szerzését tették lehetővé. A beszámoló külön foglalkozott az emlékezetes *térképkiállításokkal* és az azokat követő fogadásokkal, kiemelte a zenei betétek magas színvonalú előadását. A konferencia meghatározó eseményei közé tartozott az előző évben elhunyt *David Woodward*-ról szóló megemlékezés. A *History of Cartography Project* alapító szerkesztőjének özvegye személyesen köszönte meg az együttérzés kifejezését. A beszámoló a konferencia záró eseményét, a gödöllői Lázár Lovasparkban rendezett díszvacsorát, a sikeres program méltó lezárásaként a legmagasabb elismeréssel említette. Ezen a szokásosnál jóval többen, több mint százán vettek részt.

A svájci *Cartographica Helvetica* a német nyelvterület térképtörténeti lapjaként már 2005 nyarán megjelent számában közölte *Wolfgang Lierz* tudósítását. A budapesti konferencián a tudósítóval együtt *tizenhárom* svájci kollégát üdvözölhettünk. A viszonylag nagy létszámú delegáció budapesti jelenlétét nem csak a viszonylagos közelség indokolta, hanem az is, hogy a következő konferenciát Bernben ők ren-

dezik. Ennek a ténynek az ismeretében érthető, hogy a svájci beszámoló jobbára a tényekre szorítkozott, és a budapesti programot ismertette. Kiemelte a sikeres műhelyfoglalkozásokat és a térképtárak vezetőinek (*International Society for Curators of Early Maps- ISCEM*) szervezett kirándulást a kalocsai *Főszékesegyházi Könyvtárba*, és a térképkiállításokat. Pozitívnak értékelte, hogy szinte minden előadást vetített képek és ábrák támogattak, ugyanakkor azonban néhány témát nagyon periférikusnak ítélte. A konferenciát követő kirándulások említése előtt *Lierz* kolléga megállapította, hogy a berni szervezők számos hasznos tapasztalatot szereztek Budapesten.

A német nyelvterület tekintélyes szaklapja, a *Kartographische Nachrichten* csaknem fél évvel később közölte a konferenciáról szóló beszámolóját. A müncheni *Ivan Kupčik* előbb bemutatta a helyszínt és programot, majd az előadások közül azokat emelte ki, amelyek véleménye szerint leginkább hozzájárultak a tudományterület gazdagításához. Nem meglepő módon, a legújabb német nyelvű *Ptolemaiosz*-kiadás előkészítését említette először. Az előadásoknál általában megfigyelhető jelenségre, a részletkérdések és regionális problémák előtérbe kerülésére hívta fel a figyelmet. Az előadások kiválasztásának módszerét nem tartja ideálisnak, mivel az a benyújtott rövid összefoglalókon alapult. Az elfogadott javaslatok szerzői szerinte „gyakran nem érdekeltek a magas színvonalú előadás tartásában”, és a nagyszámú előadás miatt kevés idő maradt a vitára, véleménycserére. Utóbbiaknál a szekció-elnökök lényeges szerepét hangsúlyozta. A poszterek megtekintésére és a szerzőkkel való eszmecserere kevesellte a rendelkezésre álló fél napot. (Megjegyzés: a poszterek egész nap megtekinthetők voltak!) A beszámoló második felében a „különösen gazdag” társasági programot ismertette, amelyek közé sorolta az emlékezetes térképkiállításokat, fogadásokat.

A *Washington Map Society* értesítőjében részletes és személyes véleményt is tükröző beszámolót közölt *Bert Johnson* tollából. A „*Portolan*” a konferencia előtt rendszeresen (és ingyenesen!) közölte hirdetésünket, amely olyannyira sikeres volt, hogy a társaság vezetőségéből és tagjaiból *tizenkilenc* résztvevőt regisztráltunk. A washingtoni csoport tagjai visszatérésük után igen kedvező véleményt alkottak a budapesti konferenciáról, amelynek sikerét a legnagyobb elismeréssel említett szervezésnek és a szervezőknek tulajdonították. Amerikai szempontból ennek első jelei a jól látható és többszörös irányjelzések voltak. Minden résztvevőnek tetszett a külső helyszíneken alkalmazott „élő útjelzések” ötlete: az irányjelző táblákat a rendezésben segédkező *térképész egyetemi*

hallgatók tartották. Általánosságban véve a tengerentúli résztvevők nagyra értékelték a tudományos program infrastruktúráját: a közlekedési bérlettelől a kávé és ebéd épületen belüli biztosításán keresztül az előadásokhoz szükséges technika biztosítását.

Az előadásokról szólva a cikkíró megállapította, hogy az általános színvonal nagyon magas volt. Ugyanakkor azonban a konferencián részt vett tagok szavazásának végeredménye azt mutatta, hogy az egyéni érdeklődés jelentősen befolyásolja a véleményeket. Végeredményben – ugyancsak nem meglepő módon – elsősorban az egyesült államokbeli előadások kapták a legjobb osztályzatokat. Különösen jól értékelték a régi térképek iskolai oktatásban betöltött szerepéről rendezett kerekasztal beszélgetést (amelynek résztvevői valamennyien amerikaiak voltak). A poszterekről szóló értékelés is hasonló szempontok szerint állt össze. Már csak azért is, mert a társaság saját poszterével is szerepelt... (Az idő rövidségét ők is szóvá tették annak ellenére, hogy kiállított anyagot nekik is csak másnap reggel kellett lebontani...) A térképkiállítások anyagában mindenki megtalálta az őt érdeklő témájú térképet. Az OSZK kiállításán bemutatott falitérképek nemcsak tartalmuk, hanem nagy méretük és jó állapotuk miatt is feltűntek egy résztvevőnek. A beszámoló röviden említette a társasági programot, amely a résztvevők szerint bőségesen kínált alkalmat a személyes beszélgetésre, a kapcsolatok ápolására. Ezek fontosságát nem szabad alábecsülni, amint egy résztvevő megjegyezte: „Hosszú idő múltán, amikor már minden előadás emléke elhalványul, az emberekre emlékezni fogsz”. A konferenciákról szóló beszámolók általában nem térnek ki a programot követő kirándulásokra. Háromnapos túránkat azonban azért említették, mert programjában négy térképtörténeti vonatkozású esemény szerepelt: a „Szent helyek a térképeken” című kiállítás megtekintése Pannonhalmán, látogatás a bécsi Városi Múzeumba és az Osztrák Nemzeti Könyvtár térképtárába, valamint az esztergomi Duna Múzeumba.

A fenti szemle alapján összességében megállapítható, a 21. Nemzetközi Kartográfia-történeti Konferencia nemzetközi visszhangja egyértelműen kedvező. A szakmai lapok kiemelték a konferencia előadásainak magas színvonalát és a program szervezettségét. Informális beszélgetésekből és az azóta kapott visszajelzésekből tudjuk, hogy minden résztvevő számára maradandó élményt jelentett a magyarok vendégszerető gondoskodása. Az Imago Mundi 22. konferenciáját idén júliusban Bernben rendezik (<http://www.ichc2007.ch/>).

Török Zsolt

HIVATKOZÁSOK:

- Marco van Egmond: The 21st International conference on the History of Cartography, Conference Report. *Imago Mundi* No. 58, Part I, (2006), p. 90–94.
- Wolfgang Lierz: 21. Internationale Konferenz zur Geschichte der Kartographie. *Cartographica Helvetica* 32 (Juli 2005), p. 42–43.
- Ivan Kupèik: 21. Internationale Konferenz zur Geschichte der Kartographie, Bericht, *Kartographische Nachrichten* 1/2006, p. 30–32.
- Bert Johnson, et al.: ICHC 2005 in Budapest – an after action report. *The Portolan*, No. 64 (2005-2006), p. 57–61.

ZÁRÓVIZSGA A GEOINFORMATIKA SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEN

Ismét befejezte tanulmányait egy továbbképzős évfolyam a Nyugat-Magyarországi Egyetem Geoinformatikai Karán. A geoinformatika szakon tizenhárom adták be szakdolgozatukat. Az Ingtatlankataszteri szakról egy hallgató jelentkezett záróvizsgára.

A 14 végzős hallgató 2006. november 3-án rövid előadásban mutatta be a szakdolgozatát, illetve védte meg a vizsgabizottság előtt (elnök Prof. Dr. Márkus Béla, tagok dr. Szepes András és Tóth Sándor FVM).

A második napon került sorra a hallgatók számára nehezebb feladat, a szóbeli vizsga. Ezen is mindenki sikeresen helytállt. Így 3 hallgató kiváló, 6 hallgató jeles, 2 hallgató jó minősítéssel szerezte meg oklevélét.

	NÉV	TÉMA
1.	Gyenyizse Péter dr.	Pécs településfejlődésére ható természeti és társadalmi hatások vizsgálata térinformatikai módszerekkel
2.	Horoszné Gulyás Margit	Hidrometeorológiai törzsadatbázis, mint térinformatikai információs rendszer kialakítása és interneten történő publikálása
3.	Jakobi Ákos	A térinformatikai módszerek alkalmazási lehetőségei a társadalom területi kutatásában
4.	Kamarási András	A KÖH régészeti-topográfiai információs rendszerének kibővítése térinformatikai szempontok alapján
5.	Kovács Aliz Réka	A Hajdúság kulturális információs rendszerének térinformatikai modellezése
6.	Kürtösi András	Az űr- és légifelvételek alkalmazhatóságának vizsgálata az erdőleltározásban
7.	Lellei László	A faállomány szerkezeti vizsgálatának térinformatikai támogatása
8.	Lelleiné Kovács Eszter	Ökosisztéma szénforgalom térképezésének és térbeli modellezésének módszertani kidolgozása a kiskunsági mozaikos homoki tájra vonatkozóan
9.	Nagyváradai László dr.	A távérzékelési adatok térinformatikai feldolgozásának, kiértékelésének módszertani vizsgálata a bolognai rendszer képzési szintjeire adaptálva
10.	Nerpel Szabolcs	Zajtérkép megjelenítés Mapinfo segítségével
11.	Pirkhoffer Ervin	A meteorológiai modellek talajtani megalapozása térinformatikai módszerek segítségével
12.	Tanner Tibor	A Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület Baranya Megyei Csoportja (MME) térinformatikai nyilvántartó rendszerének fejlesztése
13.	Kovács Péter (2003)	Csongrád város szociális térképezése GIS módszerekkel
14.	Bácsi Károly ingatlankezelési szak	Digitális alaptérkép előállítás belterületen

A végzeteknek gratulálunk, eredményes munkát és sikereket kívánunk!

Dr. Szepes András

A SZERKESZTŐBIZOTTSÁG MEGJEGYZÉSE

Lapunk 2006. évi 12. (decemberi) számában megjelent dr. Joó Istvánnak „Interjú dr. Faragó Sándorral a NYME rektorával” című írása. Ebben a Rektor úrnak a feltett kérdésekre adott válaszok között a 9. oldal bal hasáb 15–17. sorában tett álláspontjával kapcsolatban a Szerkesztőbizottság szükségesnek tartja kijelenteni, hogy ezt a megállapítást dr. Faragó Sándor úr személyes magánvéleményének tekinti. A Szerkesztőbizottság a jövőben fokozottabban ügyelni fog arra, hogy az írások intézményeket ne minősítsenek.

Szerkesztőbizottság

*Tájékoztatjuk kedves olvasóinkat, hogy
a Magyar Földmérési, Térképészeti és Távérzékelési Társaság
programjairól híreir I rendszeresen tájékozódhatnak honlapunkon is.*

Címünk:

www.mfttt.hu

MFTTT Vezet ség